

NYELV *VILÁG*

23

2020

NYELV VILÁG

A BUDAPESTI GAZDASÁGI EGYETEM
IDEGEN NYELVI ÉS KOMMUNIKÁCIÓS INTÉZETÉNEK
SZAKMAI KIADVÁNYA

23

2020

Szerkesztőbizottság

Barthalos Judit, Dr. Hegedüs Gyula, Hukné Dr. Kiss Szilvia,
Karl Nikoletta, Dr. Kéri András, Szendrői Ildikó

Alapító-főszerkesztő

Dr. Kéri András (2004–)

Technikai szerkesztő

Deák Gabriella

Szerkesztőség címe:

1054 Budapest, Alkotmány u. 9-11.

ISSN 1786-0636

Felelős kiadó: Dr. Szegedi Krisztina

Készült a BGE Külkereskedelmi Kar házi nyomdájában.

Márkus, É. – Baloghné Nagy, G.: *Land und Leute in den Ländern DACH. Ein landeskundlicher Überblick.* (ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2019)

2019-ben került újra, átdolgozott formában, kiadásra az ELTE Tanító- és Óvóképző Kar német nyelvű országismereti áttekintő kiadványa. A kötet három európai országot – Németország, Ausztria és Svájc – mutat be részletesen. A könyv alcíme szerint egy szöveg- és feladatgyűjtemény, és mint ilyen, nemcsak olvasásra, ismeretterjesztésre és információszerzésre alkalmas, hanem egyúttal jól használható a német mint idegen nyelvet tanulók számára is. A szerző Dr. habil. Márkus Éva egyetemi docens, az ELTE TÓK dékánja. A kötetet a második kiadás számára átdolgozta Baloghné Dr. Nagy Gizella egyetemi adjunktus, az ELTE TÓK Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszékének oktatója.

A 14 fejezetből álló könyv felöleli az országismeret főbb témaköreit, kissé túl is mutatva a hasonló művekben megszokott tematikán. Az országismerettel kapcsolatos művekben fellelhető témakörök mellett mint földrajz, közigazgatási egységek, oktatási rendszer, nyelv, politikai berendezkedés, népesség, gazdaság, kitér olyan ritkábban tárgyalt területekre is, mint gasztronómia, közlekedés, ünnepnapok és a hozzájuk kötődő hagyományok, valamint a média világa. A szerzők mindegyik témát részletekbe menően tárgyalják, és mindegyik témánál bemutatják a három címben szereplő ország (Németország, Ausztria és Svájc) jellemzőit. Különösen igaz ez a földrajzi áttekintésre, mivel ott az egyes országok leírása külön fejezetben kapott helyet.

A kötet egy általános bevezetővel kezdődik, majd azt követi az egyes országok földrajzának taglálása. Ezeket a fejezeteket a magyarázó ábrák mellett fotók is kiegészítik. Mivel a kötet elsődlegesen a tanító és óvodapedagógus szakot német nyelven abszolváló egyetemi hallgatók számára készült, különös figyelmet fordítottak a szerzők a három ország iskolarendszerének ismertetésére. Az egyes iskolatípusok mellett az iskolakötelezettség és az értékelés rendszere is kifejtésre került.

Hasonlóan átfogó fejezete a kötetnek a német nyelvről szól. A német nyelv különböző aspektusait mutatja be. Kitér az Európában és a világban betöltött helyére (2. leggyakrabban tanított idegen nyelv és a mintegy 100 milliós létszámú anyanyelvi beszélőjével a 11. legnagyobb nyelv a világon¹), valamint összegyűjti azon országokat, ahol a német nyelvet hivatalos vagy nem hivatalos (de kisebbségi) nyelvként beszélik.

Mindemellett taglalja a német nyelv variánsait is. Nem csak az egyes országok közötti különbségeket veszi górcső alá, hanem a Németországon belül fellelhető nyelvjárásokat is bemutatja. A német standard variánstól eltérő osztrák variánsban fellelhető fonetikai-fonológiai, lexikai és nyelvtani eltérésekre is fény derül.

A könyv 12. fejezete tárgyalja a német nyelvterület ünnepeit. A nemzeti és egyházi, valamint egyéb ünnepnapok hátterének és kialakulásának ismertetése mellett sor került az egyes országok nagyobb ünnepekhez köthető szokásainak és népszokásainak részletes bemutatására is.²

A kötetben kiemelendő még a média világgal foglalkozó fejezet. Ebben a részben a németországi média kapta a legnagyobb hangsúlyt, azon belül is az audiovizuális média. Sor kerül a közszolgálati

¹ Márkus –Baloghné Nagy (2019:61)

² A szerzők többek között etimológiai magyarázatát adják a német „Guten Rutsch” kifejezésnek, ami az általános hiedelem szerint a „Rutsch/rutschen” (csúszás/csúszni) német szóra vezethető vissza. A kötet szerzői azonban rávilágítanak a szólás jiddis-héber eredetére, miszerint a kifejezés az említett nyelvekben szereplő „Rosch” szóra vezethető vissza, amely „Kopff/Anfang” (fej/kezdet) jelentésű. Márkus –Baloghné Nagy (2019:102)

és a jelentősebb egyéb csatornák bemutatására is. Ausztria és Svájc esetében megemlítik az írott sajtó főbb képviselőit is.

Az egyes fejezetek felépítése hasonló. Az első, mintegy ráhangoló rész mindig egy szókincsgyűjtemény, amely a témához kapcsolódó főbb kifejezéseket taglalja. Ezután következik a leíró rész, amelyben a három ország jellegzetességei kerülnek bemutatásra. A harmadik rész pedig egy igen változatos feladatgyűjtemény. Mindegyik részben szerepelnek ellenőrző (teszt)kérdések, valamint egy-egy nyelvtani témakörhöz köthető feladatok. Ezek mellett érzékelhető, hogy a szerzők törekedtek arra, hogy minden fejezetben más-más típusú feladatok segítsenek a leírtak megértésében és elmélyítésében.

A kötetet német nyelven az ELTE Eötvös Kiadó adta ki.

Hukné Dr. Kiss Szilvia
KKK

nyv